№ 9076 | 12 ՅՈՒՆԻՍ 1915 (Ալաֆ. 25 ՅՈՒՆԻՍ) | ՃՈՒՄԱԱ | 12 ՀԱԶԻՐԱՆ 1331 | 31ԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

ՍԱՀԻՊԸ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԻՒՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխը թէէսիսի 1877

ՊԱՊԸ Ալի, Սատարէթ գաբուսը գարշըսընտա, Նօ. 49

Ասգէրայա այիտ մէվատտ հագգընտա սահիֆի իմթիյազը միւտաֆաա օլընըր: Մագպուլ օլմայան սահիֆի իմթիյազըն իմզասընը վէ խաթէխանէնին մէօհրը մախսուսընը համիլ օլմալը տըր: Տէրճ օլընմայան էվրագ իատէ օլընմազ: Իլանաթ ճէրայիտի միւթէտէսիյէ իլէ նէշր օլունուր:

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

جريدهٔ شرقيه
ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ

ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՎԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ

صاحب امتياز آغوب جيوهلك
مؤسسى ديكران جيوهلك
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده نومرو ٤٩

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20)

Սթանպօլ վէ Թաշրա,		սէնէլիյի		130	ղրշ.
»	»	»	6 այլըղը	70	»
»	»	»	3 այլըղը	40	»
Մէմալիքի էճնէպիյէ		սէնէլիյի		32	Ֆր.
»		»	6 այլըղը	17	»
»		»	3 այլըղը	10	»

20 ՓԱՐԱ

ԹԻՒՐՔԻԱ-ԻԹԻԼԱՖԸ ՄԻՒՍԷԼԼԷՍ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՊԼԻՂԸՐԷՍՄԻ

Յունիս 11 թարիխլիյէ գարարկեահը ռեսմիյէսի թէպլիղ օլընմըշտըր.

1.— Գաֆգաս ճէպհէսինտէ Գալէ Պողազը ճիվարընտա տիւշմէնին կէրիլէրինի թէհտիտ իտէն պիր միւֆրէզէմիզ 10 Յունիս սապահը տիւշմէն թարաֆընտան իճրա իտիլէն թէարրուզը՝ մուգապիլ թէարրուզլա տէֆ էյլէմիշ վէ տիւշմէն Գալէ Պողազը իսթիգամէթինէ րիճաթա իճպար իտիլմիշ տիր:

2.— Չանագ գալէ ճէպհէսինտէ Արը Պուռնը վէ Սէտտիւլ Պահր ճիհէթլէրինտէ տոփճու խաֆիֆ վէ ֆասըլալը թիւֆէնգ մուհարէպէլէրինտէն պաշգա պիր հատիսէ օլմամըշ տըր:

3.— Տիկէր ճէպհէլէրտէ վազիյէթ ղայրը միւթէպէտտիլ տիր. (Մ)

⁂ Տիւշմէնլէրիմիզին տիւչար օլտուգլարը հէզիմէթլէր տոլայըսըյլա էն պասիթ մէրթիպէ վէ ասքէրլիք գավանինինի ունուտմաճագ տէրէճէ գուվվէի մանէվիյէլէրի մէսլուպ օլմուշ օլտուղը հէնիւզ հէնիւզ վուգուպուլմա սապիթ օլույօր. Եօյլէ տէնիլէպիլիր քի պէօյլէ իլանլարլա, բէյաննամէլէրլէ էհալիլէրինէ բէք գօլայ վէ բարլագ մուզաֆֆէրիյէթլէր վատ իտէն Ֆրանսըզ, Ինկիլիզլէր պու վատլարընը չարուզճըլըգլա թէլաֆի իթմէկէ գալգըշմագտա վէ բէք պայաղը խարմախիլիգլէրէն պաշգա պիր մահիյէթի պուլունմայան վէգայիի մէմլէքէթլէրի կազէթալարըյլա պէօյլէ մուվաֆֆագիյէթլէր չէքլինէ իլանա սայի օլմագտա տըրլար: Գունտան պիր գաչ վագըթ աքտէմ պու խարիկեալարը Անթալիա սէվահիլինտէ խումբարա ,Ֆավագ չարուզճըլըղընա չըգմըշլար վէ հէր հէրտէ խումբարթա խըրսըզլըղը տիւչար օլտուգլարը հէգայը կէօրմիւշլէր իտի. պու քէրրէ տէ պու Թարըղը հարաքէթլէրինէ սահա պէօյլէ պիր վիսաթ վէրէրէք իչի հայտուտլըղա տէօքմիւշլէր վէ բարա իլէ գազանտըղլարը պիր ալայ հէրիֆլէրէ միւչթէրէքէն սէվահիլիմիզին պազը նօգթալարընա թէարրուզ թէշէպպիւսինտէ պուլունմըշլար տըր: Իզմիրտէն ալտըղըմըզ թէլէկրաֆ տիւշմէնին հազմաքիրլիք վագըաներէքի մուվաֆֆագըյաթընը կէօսթէրմէքտէ տիր:

Իզմիր, 10. — 8 յունիս սապահը գարշը տիւշմէն 30 գատար գայըղա տօլտուրտուղը 200 գատար էշգըյայը պիր գրուազօր, 3 թօրբիտօ հըմայէսինտէ գարայա չըգարմըշ վէ Գաղըգլը մէրքէզինէ պիր վէ սահիլէ 2 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Միլասա Քազի Պօճան քէօյինի պունլարլա ալտըգա էյլէմիշ տիր: Գարայա չըգան պու էշգըյէ իլք իճրաաթ օլմագ իւզրէ քէօյին 150 սըղըր վէ 500 քէչիսինի ալըպ սավուշմագ իսթէրքէն, տէրհալ էհալի վէ ասքէր էէթիչմիշ վէ իլք թիւֆէնգ բաթըրտըսընտա չարուզճըլար սըղըրլարը վէ քէչիլէրի քիւմիլէն պրագարագ գայըգլարընա ճան աթմաղը էն մուվաֆըգ չարէի սէլամէթ կէօրմիւշլէր տիր: Ֆագաթ էհալի վէ ասքէր պու մուրտարլարըն արգասընը պրագմամըշ, վուգու պուլան միւսատէմէտէ էշգըյատան 14ի թէլէֆ իտիլմիշ, իքիսի սաղ տէրտէսթ իտիլմիշ վէ միւթէպագըսընտան պիր գըսմը գայըգլարընա գաչմըշ, գաչամայանլար իսէ, ճիվարտաքի օրմանա թըգըլմըշլար տըր. օրման՝ թարաֆընտան տէրհալ ալլըգա ալթընա ալընտըղընտան պուրաստաքիլէրին գապիլէն տէրտէսթ օլունմագ ճէզալարընը կէօրէճէքլէրի շիւպհէսիզ տիր: Բէգալիք ասքէրիմիզ էշգըյանըն պրագտըղը պիր չօգ էսլիհայի իղթինամ էյլէմիշ տիր: Պիզիմ Քարաֆտան խալընըզ 4 խաֆիֆ մէճրուհ վար տըր. Էշգըյա վասըթասըյլա քէօյլէրտէն սըղըր վէ քէչի հազմա իթթիրմէկէ գատար թէնէզզիւլ իտէն տիւշմէնին նէֆրէթէն պաշգա պիր թէէսիր հասըլ օլմամըշ օլտուղը վարէսթէի իզահ տըր: (Մ)

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ՀԱՐԱՔԷԱԹԸ ՀԱՐՊԻՅԷ

Ալէմանը թէպլիղաթը.— Պէրլին 24 Յունիս.— Պէօյիւգ գարարկեահը ռէսմիյէսինին պէօյիւգ հէրքեսին հարպլէրին պու կիւնքի թէպլիղի տիր.—

Գարպ սահնէի հարպընտա.— Լօրէթ թէփէսինին չարգ խաւալիսինտէ տիւշմէնին՝ պիր գաչ կիւն էվվէլ գազըպ իթմիշ օլտուղը սիփէր պարչալարընտան Թարտ իթմիշ: Սուշէզին ճէնուպընտա մուհարէպէլէր տէվամ իթմէքտէտիր: Նէօվիլին ճէնուպընտա քիւչիւք Լապիրինթ մէվզի՝ տիւշմէնին կէճէլէյին իճրա իթթիկի չիտտէթլի հիւճումի իւզէրինէ հարպլան կէօկսիւ կէօկսիւէ մուհարէպէ նէթիճէսինտէ մուհաֆազա իթմիշ: Մէօզ թէփէլէրինտէ հէնիւզ չիտտէթլի մուհարէպէլէր օլմուշ տըր: Պուրատա Ֆրանսըզլար պիզէ հէնիւզ 150 էսիր վէրմիշ: Տիւշմէնին իճրա իթթիկի իքի հիւճում ատիմ գալմըշ վէ քէնտիսի պէօյիւգ զայիաթա օղրամըշտըր: Պան-տը-Սապ հավալիսինտա տիւն գազըպ իթթիքիմիզ 631 Նօմ.րօլը թէփէյի կէրի ալմագ իչին տիւշմէնին թէշէպպիւսլէրի թարաֆըմըզտան ռէտտ իտիլմիշ վէ պուրատա տախի հէնիւզ 50 էսիր ալմըշ տըր.

Շարգ սահնէի հարպընտա Գուրչանինին չիմալը չարգիսինտէ աէֆ իթթիկիմիզ հիւճումլէր նէթիճէսինտէ Ռուսլարտան 100տէն զիատէ էսիր ալտըգ: Օմչէվ հազընտա հարպըղըմըզ հիւճում Գօբաչինգա քէօյինին զապթըյլա նէթիճէլէնմիշ: Լէհիսթանտա Վիսթուլըն ճէնուպընտա տիւշմէնին պիր չօգ հիւճումլէրինի ագիմ պըրագտըգ:

Ճէնուպ շարգի սահնէի հարէքէաթընտա ժէնէրալ Լինզինկէն օրտուսը Տնիէսթէրի կէչմիշ տիր: Մէզգիւր օրտու էլէօֆօվ Տնիէսթէրին չիմալ գըյըսընտա Զիւրավնօ իլէ Հալիչ արասընտա չիտտէթլէ հարպ իթմէքտէ տիր: Տահա Լէմպէրկին չարգ հէվալիսինէ Զօլքիէֆին չարգընա գատար թագիպաթա տէվամ իթմիշ: Ռավա-Ռուսգա իլէ Սան արասընտա Ուլանօվ հազընտա ճէնէմիյէթլի պիր հաթտէ օլմամըշ տըր: Վիսթուլ վէ Սանըն թէշքիլ իթթիքի զավիյէտէ Ռուսլար թա՛ Սան մանթըգասընըն կէրիսինէ գատար չէքիլմիշլէր տիր: Տիկէր թարաֆտան չիմալ իսթիգամէթինտէ Վիսթուլըն ճէնուպ սահիլինտէն Իլզանըն ճէնուպընտա գատար քէզալիգ կէրի չէքիլմիշ տիր: (Գ.)

Ավսթրիա թէպլիղաթը.— Վիէննա, 24 (Րէսմի) Շիմալի Շարգի սահնէյի հարպընտա.— Շարգի Կալիչիատա վազիյէթը ռըսմիյէտէ հիչ պիր թէպէտտիւլ օլմամըշ տըր. չու սաաթտա Լէմպէրկին չիմալինտէ քիւլլիյէթլի գուվվէթլէրտէն միւրէքքէպ Ռուս տիմտարլարը իլէ միւսատէմէլէր օլմագտա տըր: Լէմպէրկին ճէնուպընտա միւթթէհիտ օրտուլար մուանիտանէ միւսատէմէլէր արասընտա Տնիէսթէր նէհրինի պիր չօգ նօգթալարտան կէչմիշլէր տիր: Վիսթուլ իլէ Սան արասընտա տիւշմէն ըրիճաթա պէրտէվամ տըր: Վիսթուլըն չիմալինտէ Ռուս տիմտարլարը Գամիէնին էօթէսինէ աթըլմըշլար: Օփթօվիզ իլէ Սանտօմիէրզ չէնիրլէրի ասքէրիմիզէ զապթ իտիլմիշ տիր:

Ճէնուպը Գարպի սահնէսինտէ Գարինթիա հուտուտընտա Պալի հազըրնըտա քիւլլիյէթլի տիւշմէն գուվվէթլէրինին պիր թէարրուզը աէֆ իտիլմիշ տիր, Իզօնզօ ճէպհէսինտէ հէտուտըն հէր թարաֆընտա վէ Թիրօլ հուտուտը իւզէրինտէ անճագ թօփճու միւսատէմէլէրի օլմուշ տըր: Գըրն հէվալիսինտէ սիւքունէթ հիւքիւմֆէրմա տըր: Իզօնզօ ճէպհէսինտէ չիտտէթլի թօփճու միւսատէմէլէրի օլմուշ տըր: Կրատիսքա վէ Մօնֆալքօնէ հազըրնըտաքի Իթալիան թէարրուզլարը ագիմ գալմըշ տըր: (Գ)

ԲԱԲԱՆԸՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Բապանըն «Լիպէրթէ» կազէթասըյլա նէշր իտիլէն միւլագաթը Ֆրանսա վէ Իթալիատա պէօյիւգ պիր խօշնուտսըզլըգ իլէրի կէթիրմիշ տիր: Բապանըն Ալէմանիա ալէյհինէ պէյանաթտա պուլունմաճաղընա ինթիզար իտիլմէքտէ իքէն ,պիլաքիս Ալէմանիայա գարշը գայէթ պիթարաֆանէ իսարէյի լիսան իթմէսի հէր քէսին հայրէթինի մուճիպ օլմուշ տըր: «Պըթի Բարիզիէն» կազէթասը տէյօր քի. «Պու միւլագաթ՝ պիլ խասսա Գաթօլիկլէր արասընտա սուի թէէսիր ույանտըրմըշ տըր: Հէրվէ՝ «Կէրմօսիալ» կազէթասընտա՝ «Լիպէրթէ» կազէթասընըն պու միւլագաթը նէշր իթմէճէք գատար զաֆիլ պուլունտուղընա հայրէթ իտիյօր: «Թան» կազէթասը տէյօր քի. «Բապա՝ պու սուրէթլէ պէյանաթտա պուլունմագլա սուլհ ճէրյանէ միւսաատէ հազըրլըգը գայր իթմիշ օլույօր: Իթալիա Գաթօլիկ մէհաֆիլի Բապանըն պէյանաթընըն մէվսուգիյէթինտէն չիւպհէ իթմէմէքտէ տիր, զիրա Բապա «Լիպէրթէ» կազէթասը մուհարրիրինէ վուգու պուլան պէյանաթընը այնը վէճհլէ մայէթինէ տէ թէֆհիմ թէքրար իթմիշ իմիշ. պիր չօգ կազէթալար մէզգիւր պէյանաթըն սաըհ պիր սուրէթտէ թէքզիպ իտիլէճէկինէ ինթիզար իթմէքտէ իտիլէր: «Քօրրիէրա Տէլլա Սէրա» կազէթասը տէյօր քի. «Բապա մէզգիւր պէյանաթընտա բիւքօլօզլարլա վուգու պուլան մուխաթէպէթընըն Իթալիա գուվվէթի գարշըթա վէ սանսիւրի թարաֆընտան մուայէնէյէ թապի թութուլմասընտան չիքայէթ իթթիկի ճիհէթլէ, մէզգիւր պէյանաթ թէզգիւ օլունմաղը թագտիրտէ պու Իթալիայա բէգ պէօյիւգ սուլհ թէէսիր մէյտանա կէթիրէճէքտիր: Մէզգիւր պէյանաթ Ֆրանսատա տախի բէգ ալէյհին պիր թէէսիր հասըլ իթմիշ տիր: Գաթօլիկ կազէթալարը պու միւլագաթըն նէշրի ճէսարէթինէ իթիրազ իտիյօրլար: «Էգօ տը Բարի» վէ «Էքլէր» կազէթալարը պու պապաթէ սուքիւթ իթմէյի սահա զիատէ մուվաֆըգ կէօրիւյօրլար: «Ֆիկարօ» «Կօլուա» վէ «Լա Գրուա» կազէթալարը Բապանըն մէզգիւր պէյանաթընտան պաղը ֆըգրալարընը իգթիպաս էքթիֆա իտիյօրլար: (Մ)

Լէմպէրկէ կիրէրէն.— Ավստրիա-Մաճար մաթպուաթ գարարկեահընտան: «Օրտու գումանտանը ժէնէրալ Պէօմ-Էրմօլլի մուզաֆֆէր ասքէրլէրինին պաշընտա պուլունտուղը հալտէ եօլէնտէն սօնրա սաաթ 4տէ Լէմպէրկէ կիրմիշ: Տախիլի գըսմը պօմպարտըմանտան հիչ միւթէէսսիր օլմայան մէզքիւր չէհր պու սըրատա մաւթանթան վէ տիւնիչին պիր թարզտա տօնատըլմըշ իտի: Սօգագլար, բէնչէրէլէր, պալգօնլար բէգ հէրարէթլի վէ սամիմի սուրէթտէ ասքէրլէրիմիզի ալգըշլայան էհալի իլէ խընճախընճ տօլմուշ իտի: Ասքէրի համիլ օթօմօպիլլէրէ հէր թարաֆտան պուքէթ պուքէթ չիչէքլէր աթըլըյօր վէ էհալի միւթէմատիյէն «Եաշասը՛ն Իմբէրաթօր վէ օրտու, յաշասըն Ավսթրիա-Մաճարիսթան վէ մուզաֆֆէր օրտուսը» տէյէ նիտա խայգըրըյօրտը: Ժէնէրալ Պէօմ-Էրմօլլի Տէէթ մէճլիսի էօնինտէ մէրասիմը ֆէվգէլատէ իլէ խայթիգալ իտիլտի: Մէճլիսը էնտէ պուլունան մէպուսան բրօֆէսէօր Շըլամֆինգ Լէհ վէ Ալէման լիսանլարըյլա իրատ էյլէտիքի նութգընտա Լէհլիլէրին Թախլիսինտէն տօլայը էհալինին հիս իթթիքի սրուրը մէթհէթտէ վէ միւրէժի խորանի մէճլիսի ֆէվգէլատէ ... Իմբէրաթօր հազրէթլէրինէ միննէթտարլըգը ,մախսուսէ նամընա Ֆրանսըզ «հալա՛» նիտալարը իլէ թէքրար թէքրար սէօյլէնտիքինի նախլ իթմիշ տիր.» (Գ.)

Սուլհ ճալիհալարը.— «Ֆօսիչէ Զայթունկ» կազէթասը Ռուս միւզաքէրէ մէճլիսլարընըն Ալէման գարարկեահընա կիրթիւքլէրինէ տաիր պիր գաչ կիւնտէն պէրու չըգարըլան միւսալէհա րիվայէթլէրինին գաթիյէն ասըլսըզ օլտուղընը յազըյօր: «Նօր Տօյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ» կազէթասը տա տէյօր քի. «Մուհարէպէ տէվամ իթմիյէ միւսատէմէտէ մախսուս տէօվլէթլէրտէն հիչ պիրի Ալէմանիայա կէրէք տօղրուտան վէ կէրէք տոլայըսըյլա թէքլիֆաթտա պուլունմամըշ տըր: Ալէման հիւքիւմէթի՝ մախսուս տէօվլէթլէրինին պաղը սուլհա հազըր օլտուղընը յէմին իթմէքտէ իսէ տէ, պու խուսուստա պիլէ պիր մալումաթ ալամամըշ տըր: (Մ.)

ՌՈՒՍԻԱ ԱՀՎԱԼԻ

Բէթէրսպուրկտան կէլէն մալումաթա կէօրէ, աշաղըտա նագըլ էյլէտիյիմիզ ավալարը՝ Բէթէրսպուրկ Ռուս հիւքիւմէթինին՝ Ռուս բայթախթընտա նէշր էյլէմէկտէ օլտուղու հարաքէթը իհթիլալիյէսինին գօրգարագ Գըրըմա Նահրինի թէքլիֆ իթմիշլէր տիր: (Օ.Լ.)

⁂ «Պօլիթիգէն» տէյօր քի, Մ. Մագլագոֆտան մաասա Կօրեմիքինին վէ Սազանօֆին էնէրինէ տէ պաղլալարը թայինի օլընաճագլար տըր: (Օ.Լ.)

⁂ «Ֆօսիչէ Զայթունկ»ըն հարպ մուխապիրի՝ Ռուս գարարկեահը ռէսմիյէսինին Կալիչիատան Ռուս թօրպազընա նագլ իտիլտիքինի իշար իտիյօր. (Մ)

⁂ «Էնտէբանտանս Ռումէն»ին պէյանընա կէօրէ, «Նօրթ Զիթա Տէյլի Նիուզ» կազէթասը մարտ այը պիտայէթինտէն պէրու Ռուսլարըն Մանչուրի վէ հաթթա Վլատիվօսթօգտաքի ասքէրինի Էվրօբայա սէվգ իթմէքտէ օլտուգլարընը թէէմին իտիյօր: (Թ.Է.)

⁂ Ալէման մէհաֆիլի Ռուսիատա հիւքիւմ սիւրէն պուհրանը տախիլի հագգընտաքի հավատիսլէրին էհալինէ իհթիյաթլա թէլագգի օլընմասընը թավսիյէ վէ Ռուսիա՝ տախիլի ահվալինտէն միւթէէսսիր օլընմագըզըն ,սահա սէրզ հարպը խաթմէ իթմիյէ մէճպուր օլմայաճագը ֆիքրինի տէրմիյան իտիյօր: (Մ)

⁂ Ռուսիա պանգասը Կալիչիատաքի չուպէլէրինի գափամըշ տըր: (Մ)

⁂ Ճարըն Թօբլարընըն ֆէնալըղընը պիլտիքէն, Ռուսիանըն Ճափօնիայա մէմուրիյէթ վէրմիշ օլտուղը Թօբ սըբարիշլէրինտէն պիր գըսմընտա վազ կէչմիշ օլտուղունու Ստօքհօլմտան պիլտիրիլիյօր: (Մ)

⁂ Բէթէրսպուրկտան «Կազէթ Վօս»ա պիլ վասըթա պիլտիրիլիյօր. «Ճէնուպը չարգի Ռուս օրտուլարը պաշ գումանտանը ժէն. Իվանօֆ՝ Տարնօ, Լուպլին, Պրօտի վէ Բրօտրօվ չէհիրլէրինէ կէլէն քիմսէլէրին չարգ օրտուսը ժանտարմասը թարաֆընտան վէրիլէճէք օլան վէսիգալարը կէօսթէրմէտիքճէ սէյահաթլէրինէ միւսաատէ խուսուսընտա տաիր պիր պէյաննամէ նէշր իթմիշ տիր: Պունտան կէօրիւլիյօր քի, Ռուսիանըն ճէնուպը չարգիսի հարպ թէհլիքէսի ալթընտա կիրիփ թէլաշ օլունմագտա տըր:» (Օ.Լ.)

ԻՆԿԻԼԻԶ ՀԱՅԱՍԸԶԼԸՂԸ

Պալէատէքի սէրլէվհա իլէ պու կիւնքի «Օսմ. Լօյտ»տա օգունմըշ տըր.

«Թայմզ» կազէթասընըն ասքէրի մուհարրիրլէրինտէն մէչհուր միրալայ Րէբինկթըն սէնէլէրտէն պէրու չէճաաթ վէ միւքէմմէլ թէչքիլաթը իլէ պիւթիւն ալէմէ թանըլմըշ օլան Ալէման օրտուսընը ֆէնա պիր հալտէ թասվիր իթմէք սէվտասընա տիւշմիւշ տիր: Մէզգիւր կազէթա պէօյիւք պիր նուֆուզը հայիզ օլմագլա, միրալայըն պու չայանը իսթիհզա ֆիքրինէ կէրէք Ինկիլթէրատա վէ կէրէք սաիր էրլէրտէ ինանանլար օլմըշ տըր: Ինկիլիզլէր պիր չէյի մուհաքէմէ իթմէսինի պիլմէզլէր վէ օգուտուգլարը վէ իչիթտիքլէրի հէր խալանլարա քէօր քէօրինէ ինանըրլար: Հալպուքի Ինկիլթէրրա հէրչի պատտալատ իլանը հարպա գարար վէրտի, Ինկիլիզլէր եօյլէ զաննի իտիյօրլարտը քի պիզ Ինկիլթէրրայա գարշը կիւճէմէյէճէքսինիզ: Հալը հորպայա իսէ պու զանն քիամիլէն զայիլ օլմուշ տըր: Մէզգիւր րիսալէտէ աթիտէքի ֆըգրալար թէսատիֆ օլընմագտա տըր. «Էկէր Ալէմանլար հարպէթմաղա իսթէյէլիյօրլար իսէ, պունըն սէպէպի գավանինը մէվզուա մուճիպինճէ հարպ իթմէմէլէրի տիր»: Պիզէ կէլինճէ, քէնտի սիւքիւնէթլէ ինթիզար իտէպիլիրիզ, եօյլէ պիր զէման կէլէճէք տիր քի — վէ պու զէման չօգ ուզագ տէյիլ տիր — Ինկիլթէրրա պօղուլմագ թէհլիքէսինտէն գուրթուլմագ իչին հազըրլըգը իկմալ իթմիշ օլաճագ տըր: Պիզիմ մուհարէպէտէքի թարզը հարաքէթիմիզ տահա չօգլան թագլիթլէր Ալէման մաթպուաթ վէ հիւքիւմէթինճէ Ալէման բուհրանը խասըլ օլան պիր իհթիմալը դէմ իլէ թէզգիր իթմիշ տիր: Սէնէ Հէլան վէ Պէօնսօն կիպի էնէրճի վէ պիլկիրաֆ չահսըլէր հազըրլըգը խազըրլագ բէգ չօգ Ինկիլիզլէրին վէ սաիր մախասիսլէրին կէօզէ աչմըշլար տըր: Պունտան պաշգա միւնասիպ վազիյէթ կէլտիքինտէ էլիմիզտէ միլիօնը միւթէճավիզ էսիրլէր սահիպ օլաճագըզ վէ պու սուրէթլէ աղըր պիր ... Ալէման ասքէրինտէքի սիպիլլինի թէնքիհ իտէճէկ հէր թարաֆընտա հագգըմըզտա խայալ ... Շիմտի պիզ տէ Ինկիլիզլէրին Թիւրքիատա նէ սուրէթլէ հարպ իթթիքլէրինի հագգըմտա սուրէթլէ հագգըմըզտա չէգմա օլմասընը իստէմէյիզ, պիլխասսա Ինկիլիզ տէնիզ ալթըլարընըն Թիւրք սուլարընտաքի ֆաալիյէթինտէն պահսլա իսէյիզ «Թայմզ» կազէթասընըն պու պապտէքի իղֆալթը սուրէթլէ հիքիէ իտիյօրուզ.— Մայիս 13տէ պիր Ինկիլիզ տէնիզ ալթըսը գայրը միւսաթահգէմ Ստամպօլ չէհրինին լիմանընտա կէօրիւնիւպ Թուզլա իսկէլէսի «Սթամպօլ» թիճարէթ վափօրընա թէարրուզ իթմիչ վէ աթըլան Թօրբիլ մէզգիւր վափօրըն խանինտա պուլունան իքի մավունասան պիրինէ իսապէթլէ ամէլէտէն պիրի թէլէֆ վէ պիր տիկէրի մէճրուհ օլմուշ տըր: Մայիս 28տէ տիկէր պիր տէնիզ ալթըսը Մարմարա տէնիզինտէ Պանտըրմայա կիթմէքտէ օլան «Տօղան» վափօրընա թէարրուզ իթմիչ տիր, վափօրտա հիչ պիր ասքէր պուլունմայըփ խալընըզ գատըն վէ չօճուգլար վար իտի: Պունտան պաշգա մուհիմմաթ վէ հարպ գաչագը էչհալը տա համիլ տէյիլ իտի: Տէնիզ ալթըսընըն գումանտանը հիչ պիր մալումաթ ալմագսըզըն մէզքիւր վափօրըն Թօրբիլէնմէսինի էմր իթմիշ իսէ տէ պէրէքէթ վէրսին քի Թօրբիլ վափօրա իսապէթ իթմէմիշ վէ վափօր եօլունա տէվամ իտէպիլմիշ տիր:

Յունիս 1տէ պիր տէնիզ ալթըսը կէճէլէյին Խասթախանէ վափօրը օլտուղը գօլայճա թանըլապիլէճէք օլան «Լիլլիւք Սէրս» վափօրունա էվվէլճէ հիչ պիր իխթար տա պուլունմագսըզըն վէ հօլանտա հիւմանիթէսինին մահիյէթի հագգընտա հիչ պիր մալումաթ ալմագսըզըն հիւճում իթմիշ տիր: Ալէման տէնիզ ալթըլարընա կէլինճէ, օնլարըն թարզը հարաքէթի քիւլլիյէն ֆարգլը օլմըշ տըր: Ինկիլիզ կազէթալարընըն իֆատէսինճէ պիլէ Ալէման զապիթլէրի պիր վափօրա հիւճում իթմէզտէն էվվէլ օ վափօրըն հուվիյէթի հագգընտա մալումաթ խազըրլագ սօն տէրէճէտէ պէօյիւք պիր իհթիմամ կէօսթէրմիշլէր տիր: Շիմտի «Թայմզ» կազէթասընըն իչրահաթընը օգույալըմ. Մէզգիւր կազէթա չէօյլէ խայգըրըյօր. «Պիզիմ տէնիզ ալթըլարըմըզըն Ալէման տէնիզ ալթըլարըյլա թէշէպպիւս իթթիքլէրի օլմալարընըն սէպէպի չէօ տէր քի, պիլմիւքիլէր հալընըզ մէչուլ հարպ գաչագը կէօրէ վափօրլարը պաթըրմագլա պէրապէր հէր հալտէ գատընլարըն գուրթարըլմասընա ... հէնիւզ պիր թէլէֆաթ տէ վուգուա կէլմէմիշ տիր: Պիզ տէնիզ ալթըլարըմըզըն Մարմարատաքի ֆաալիյէթլէրինտէն չէգմագ իսթէմէյիզ, ... Ալէման տէնիզ ալթըլարըն թագլիթ իթմէքտէ օլմալարընը ֆէնա կէօրմէյիզ ... թէարրուզլարը ... օլմագտան չօգ ուզագ տըր»: Պու սէօզլէրի ... հայասըզլըղըն ուճ սէրհատտի տիր:»

ՊԱԼԳԱՆԼԱՐՏԱ

ՅՈՒՆԱՆ ԻՆԹԻԽԱՊԱԹԸՆԸՆ ՆԷԹԻՃԷԼԷՐԻ

«Թանին»ին Աթինա մուխապիրի մախսուսը եազըյօր.

Յունան նէթիճէի ինթիխապաթը կէչէն մէքթուպումտա սէտէրիմ չէքիլ տիլէր. զաթէն պաշգա չէքլ ալմասընա ինթիզար իտիլէմէզ տի: Զինքի Իթիլաֆը Միւսէլլէսին Վէնիզէլօս իչ պաշընա կէթիրմէք իչին սարֆ իթթիկի միլիօնլարճա ֆր. տան սօնրա բէյլէրինի, անճագ պիր պէսէլ մուգապիլինտէ նամզէթլէրէ վէրմէք ուսուլինի թութտուղու կիպի գարտաշ իլէ կէչէր Յունան միւնթէխիպլէրինին բէյլէրինի Վէնիզէլօս թարաֆտարլարընա վէրէճէքլէրի մուհագգագ աշիքեար իտի: Պու կիւն վէսիգա վէ տէլիլլէրլէ միւսպէթ տիր քի, Իթիլաֆը Միւսէլլէս տէվլէթլէրի Վէնիզէլօս ֆըրգասընըն էն գուվվէթլի «Աթինգի» սաիրէի ինթիխապիյէսինտէ Վէնիզէլօս նամզէթլէրինին ինթիխապաթընը թէէմին իչին 600,000 ֆր. սարֆ իթմիչ տիր. Իթիլաֆը Միւսէլլէս՝ Վէնիզէլօս թարաֆտարլարընըն էզճէրիյէթ գազանաճագլարընը 100տէ 100 գաթիյէն մալիւմ օլան պիր սաիրէտէ պու աէրէճէ պէօյիւք պիր բարա սարֆընտան սօնրա տիկէր ինթիխապ սաիրէլէրինտէ նէ գատար պէօյիւք բարալա ֆէտա իթմիշ օլտուգլարընը պիլմէք քիաֆի տիր, Էն մէշուր թախմինլէրէ վէ չիմտիյէ գատար կէլէն մալիւմաթը խուսուսիյէյէ կէօրէ, Վէնիզէլօսճըլարըն գազանտըգլարը մէ-

պուսլարըն մըգտարը 170—175 գատար տըր. Եունան բարլամէնթօսընըն եէնի մանթըգալի մուխթարէյէթինին կէօնտէրտիկի մէպուսլար սա սախիլ օլատըգը հալտէ 325 մէպուսը կէչէճէկէճէկի մալիւմ իքէն, պու ինթիխապաթտա Վէնիզէլօսճըլարըն էքսէրիյէթ գազանտըգը չիւպհէսիզ տիր: Կունարիս, Րալլի վէ Թէօթօքիս ֆըրգալարընըն չըգարաճագլարը մէպուսլար տա 150յի կէչմէզ: Պինաէն ալէյհ պու բագգամլար զարըրըրնտա եէնի բարլամէնթօտա Վէնիզէլօսըն էքսէրիյէթ գազանաճագը ֆարզ խօլունսա իյճապ էտէր: Վէնիզէլօսըն պու էքսէրիյէթի գազանմասըյլա պէրապէր, Եունանըստա 3 այտան պէրու տէվամ էտէն տախիլի պուհրան հալլ խօլունմուշ աէյիլ տիր: Զիրաքի, պու կիւն Վէնիզէլօսը սայըլան մէպուսլարըստան բարլամէնթօնըն կաղէթալարը ինթիխապ նէթայիճինէ տահիր մէգալէլէրինտէ էհալինին եէնէ պիր թագըմ եալան եանլըշ թէլգինաթա ալէթ օլտուգլարընը սէօյլէտիքտէն սօնրա Վէնիզէլօսըն ըէէյը քեարա ավտէթ իթմէսի իմքեանը պուլունմատըղընը մուէթթաէրտէն պէյան խըլըյօրլար: Զիրաքի հիւքիւմէթ՝ Վէնիզէլօս իլէ Գըրալըն հալէտա միւսաայէնէթ վէ մուխալէֆէթը չախսիյէ վէ ֆիքրիյէտէ պուլունտուգլարընը, վէ Գըրալըն ֆիքր վէ նոզթաի նազարընտա, մուհաֆազա խօլունըն սիյասէթը պիթարաֆանէնին թէպտիլինի իյճապ իթտիրէճէք պիր թէպէտտիւլ զուհուր իթմէտիգէն պաշգա, ահվալը հազըրընըն, Կունարիս գապինէսի թարաֆընտան թասվիպ խօլունըն սիյասէթին տէրճէյի խապէթինի իսպաթ իթտիկինի սէօյլէյօրլար վէ Յուլիս 7տէ թօբլանաճագ օլան մէճլիսը մէպուսան, միլլէթին սէֆինէսինի սէլամէթ սահիլինէ վարտըրմագ իչիւն հիւքիւմէթէ եարտըմ իթմէսիկի թագտիրտէ, սատրատըլարագ եէնի ինթիխապաթ իճրա խօլունաճաղընը տէ պէյան խըլըյօրլար:

Պու կիւն Աթինատա մէվզուը պահս օլուպ, պու կիւնին սիյասի մէսէլէսինի թէշքիլ էտէն ճիհէթ գըրալըն եէնի մէճլիսի տաղըտըպ տաղըթմայաճագը մէսէլէսի տիր: Եունան գանունը էսասիսինին ըէէյ տարին օլան մատտէլէրի մուճիպինճէ գըրալ՝ ալիլը ինթիխապտա թէշքիլ օլունան եէնի մէճլիսին թասդիգ իթմէզ իւմէտիկի սիյասէթի մէնաֆաթը միլլէթէ մուվաֆըգ պուլամատը թագտիրտէ եէնիտէն ֆէսխ իտէրէք թէքրար ինթիխապաթըն իճրասընը էմր իթմէք հագգ ու սէլահիյէթինի հայիզ տիր: Կունարիս գապինէսինին տէ նէթիճէի ինթիխապտան սօնրա ըէէյը քեարտա գալմասը՝ Գըրալըն թարաֆը ֆէսխէ թէվէսսիւլ իթմէք ճիհէթինէ մէյլին պուլունմասընը կէօսթէրիյօր: Մա մաֆիհ պու ճիհէթ հէնուզ գաթիյէն անլաշըլմըշ աէյիլ տիր: Զիրաքի Յուլիս 7տէ թօբլանաճագ օլան մէճլիսը մէպուսանտա Վէնիզէլօսըն չիմտիքի ահվալ վէ չէրաիթը սիյասիյէյի նազարը իթիպարա ալըպ, հիւքիւմէթէ եարտըմ իթմէսի վէ մէմլէքէթի եէնի պիր պուհրանը ինթիխապաթա սէվգ իթմէք իսթէմէմէսի միւհթէմէլ տիր: Հէր հալտէ պու ճիհէթ օ գատար մաղլում վէ Եունանըն հալյաթը սիյասիյէսի իչիւն օ տէրէճէ մուհիմ պիր մէսէլէ տիր քի, պունըն հալլ ու ֆասլը անճագ Յուլիս 7 տէ մէպուսան ըէիսինին ինթիխապընտան գանունը էսասի մուճիպինճէ հէյէթը ինիզամը օլան յուլիս 7յէ գատար պիր չօղընըն հիւքիւմէթ ֆըրգասընա պիրլէշմէսի իհթիմալի վար տըր. պա խուսուս պիւթիւն ֆըրգալարըն Վէնիզէլօս ֆըրգասը միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, չիմտիքի հիւքիւմէթէ, մէպուսան ըէիսինին ինթիխապտա վէ պիրխասսա խարիճի սիյասէթտէ եարտըմ իտէճէկլիմահազագ իքէն Վէնիզէլօսըն սաիր ֆըրգալարա զարըրը էքսէրիյէթի օ գատար պէօյլէ տէյիլ իքէն, պազը մէպուսլարըն հիւքիւմէթ ֆըրգասընա պիրլէշմէսի պու կիւն Վէնիզէլօսըն հայիզ օլտուղը էքսէրիյէթի իխլալ էտէպիլիր: Իչթէ պու նոզթայը նազարը իթիպարա ալան Վէնիզէլօս ֆըրգասընըն մէնսուպլէրի, օ գատար գավի օլմայան պազը մէպուսլարըն հիւքիւմէթ ֆըրգասընա պիրլէշմէլէրինէ մանի օլմագ իչիւն նէթիճէի ինթիխապաթը վէսիլէ թութարագ տէրհալ հիւքիւմէթին իսթիֆա էտէրէք, ըէէյը քեարըն քէնտի ֆըրգալարընա պրագըլմասընը վէ տէրհալ բարլամէնթօնըն իճթիմայա տավէթ խօլունէրէք գըրալըն խատթալըղը հաւէյտէ նէյաաէթը սալթանաթ մէսէլէսինին հալլինի թալէպ էտէճէք գատար հիւրաթ կէօսթէրմիշլէր տիր:

Հալ պու քի, հիւքիւմէթ ֆըրգասը հիւքիւմէթին վազիյէթի վէ ֆըրգալար արասընտաքի զավիէթը աէտէսինէ անճագ մէպուսան ըէիսինին ինթիխապընտա թէյաայիւն էտէճէկինի պէյանըլա իսթիֆա իթմէք ֆիքրինի գաթիէն ըէտտ իթմիշ կիպի, մէճլիսը մէպուսանըն տէրհալ իճթիմայա տավէթ խօլունմանէ տահի Վէնիզէլօսճըլարըն նոզթաի նազարընը ըէտտ իթմիշ տիր: Վէնիզէլօս՝ հիւքիւմէթին պու կիպի թէշպիսլէրէ գարշը միւրմէտտիկինի կէօրիւնճէ թէհտիտամիզ միւրաճաաթ իթմէգ թարիգինէ սիւլիւք իթմիշ, վէ թարաֆտարլարընըն Եունան շէհիրլէրինտէն Եանապիւթինի էյլէնէ աքս իթտիքլէրի պիր իճթիմաատա, հիւքիւմէթին իսթիֆա վէ տէրհալ մէպուսան մէճլիսինի իճթիմայա տավէթ իթմէսի իյճապ իթտիկինի սէօյլէյէրէք, չայէտ հիւքիւմէթ թաւէյն իսթիֆա իթմէզսէ, հիւքիւմէթի ճէպրէն տուշիւրէճէկինի սէօյլէմիշ տիր: Դագաթ պիւթիւն պու սէօզլէր աուռ պիր ըլըֆատան իպարէթ գալմըշ տըր: Զիրա Կունարիս գապինէսի հիւքիւմէթ կաղէթալարը թարաֆընտան թասդին իսթիֆալար իլան էտիլէն Վէնիզէլօս իլէ ավէնէսինին թէհտիտլէրինէ էհէմմիյէթ վէրմէճէք տէյիլ տիր: Իճպիւմէ հիւքիւմէթ անլաշըլաճագ տըր: Պունտան պաշգա Աթինատա չըգան չայիալարա կէօրէ, նէ Վէնիզէլօս վէ նէ տէ հիւքիւմէթ ֆըրգասընա զարըրը ինթիխապ էքսէրի իթմէմիշ օլան միւսթագիլլէր ֆըրգասը ըէիսի Րալլիսին ըէէյը քեարտա կէթիրիլմէսի իհթիմալի վար տըր: Ֆագաթ Մ. Րալլիս՝ բարլամէնթօտագի րէֆիգլէրի 5-10 քիշիտէն զիյատէ օլմատըղընտան, հէմ Կունարիս, հէմ տէ Վէնիզէլօս ֆըրգասընա իսթինատ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ գալաճագ տըր քի, պու տա Եունանըն զայըը մուայյէն պիր թէպտիլը սիյասէթին թաագիպէ վէ պիթարաֆլըգը մուհաֆազա իթմէսինէ խանիմ օլաճագ տըր:

Վէնիզէլօս ֆըրգասընա թարաֆտար օլան կաղէթալար էքսէրիյէթ գազանտըգլարը մէճլիսը մէպուսանըն ազըլէթինի չիմտիտէն հըսս իթմէկէ պաշլատըգլարը ճիհէթլէ, հիւքիւմէթէ գարշը չէտիտ հիւճումլարտա պուլընարագ եէնի բարլամէնթօյը ֆէսխ իթմէկին ամալը միլլիյէյէ գարշը պիր թէճավիւզ օլաճաղընը սէօյլէյօրլար: Դագաթ քէնտիլէրի տէ պու մէճլիսը մէպուսանըն ուզուն միւտտէթ եաշայամայաճաղընը հըսս իթմիքլէրինտէն, մէճլիսի ֆէսխ իթմէք խուսուսընըն քէնտի բաթրօնլարը Վէնիզէլօսա հէվալէ խօլունմասի ֆիքրինի սէրմիյան իտիյօրլար: Հալ պու քի, պիչարէլէր եէնի մէճլիսը մէպուսանըն քէնտի բաթրօնլարընըն պին տիւրլիւ հիյլէ վէ խիտտա իլէ էքսէրիյէթ գազանմըշ օլմասընտան տօլայը ֆէսխ օլունաճաղընը ունուտըյօրլար: Լաքին Գըրալըն՝ Վէնիզէլօսը՝ մէճլիսին ֆէսխինէ մէմուր իթմէք իմքեան խարիճինտէ տիր: Եէկէր մէճլիսը մէպուսան ֆէսխ օլընըրսա, պու չիւպհէ եօգ տըր քի, Մ. Կունարիս գապինէսի թարաֆընտան վագը օլաճագ տըր:

*. «Թայմս»ըն Սէլանիկ մուխապիրի տէյօր քի, Վէնիզէլօս ֆըրգասընըն բարաքլարընա բագմէն, հիւքիւմէթ եէնի ինթիխապ օլունան մէճլիսի Յուլիս 7տէ իճթիմայա տավէթ էտէճէք տիր: Կունարիս գապինէսի իսթիֆա էտիյօր քի, օ վագթա գատար Գըրալ էյիլէշիր վէ պիր թագըմ մէպուսլար տա քէնտի ֆըրգասընա պիրլէշիրլէր: Սալըգ պաչ վիքիլին էնթրիգալէրինէ մանի օլմագ վէ մէմլէքէթ սաայիշինի թէէմին իթմէք իւզրէ հիւքիւմէթ չէտիտ թէտպիրլէր էլէ ալմագա մէճպուր օլաճագ տըր: Բիվայէթէ կէօրէ, հիւքիւմէթ՝ եէնի մէճլիսը մէպուսանը ֆէսխ էտէճէք տիր:

ՍԸՐՊ - ՊՈՒԼԿԱՐ ՀՈՒՏՈՒՏԸՆՏԱ

Վիէննա, 23.— «Ֆօսիչէօնտէնց Սիւաստալով» կաղէթասը Սըրպիսթանըն Պուլկարիսթան հուտուտընտագի գըրթաաթընը թագվիյէ իթտիկինի իշար խըլըյօր: (Մ)

Սօֆիասա ճիյէճանըը պիր մունճաճէմէ.— Սօֆիա 23.— (Պուլկար Թէլէկրաֆ աժանսընտան). կէչէն չապաթտա պէլէտիյէ կազինօսընտա վուգու պուլան սույի գաստ ֆաիլլէրինին մուհաքէմէսի պու կիւն պաշլամըշ տըր. պու մէսէլէ հէյէճանը պիր սուրէթտէ թագիպ խօլունմագտա տըր. մամաֆիհ մուհաքէմէ սիւքիւնը թամ իչինտէ ճէրէյան էյլէյօր. (Գ)

Պուլկար Տէհռաատսէխ սէֆիրի.— Բարօնըրըրվէրմէք իւզրէ Սօֆիայա կէլէն Տէրսաատէթ Պուլկար սէֆիրի Մ. Թօշէֆ Սթամպօլա կիթմիշ (Գ)

ՌՈՒՄԱՆԻԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ

Ախիրէն վէֆաթ իթմիշ օլան Րումէն ըիճալը հիւքիւմէթինտէն վէ մէչհուր սիասիունտան Տըմէթրը Շթուրա «Եվրօբա, Ռուսիա վէ Ռումանիա» խընվանը ալթընտա զայէթ մուհիմ պիր ըիսալէ նէշր իթմիշ տիր: Պունտա էզճիւմլէ տէնիլիյօր քի. «Րուսիա՝ հէր զէմանտա Ռումանիա իչիւն ֆէլաքէթի մուճիպ օլմուշ տըր: Կէրչի Րուսիա պիզիմ խուրթուլուշութիւմիզէ խարպըմ իթմիշ իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան պիզի քէնտի հաքիմիյէթի ալթընա ալմագ իչիւն տա էլինտէն կէլէնի եափմագտան խալի գալմամըշ տըր: 1793տէն պէրու Րումանիա իւզէրինէ չէօքմիւշ օլան Մօսքօֆ հաքիմիյէթի 1828 սէնէսինէ գատար տէվամ իթմիշ, 1854տէ Գըրըմ մուհարէպէսինէ պիրլիքտէ խիթամ պուլմըշ տըր: Ալէմանիա վէ Ավսթրիանըն սայէսինտէ տիր քի, Ռումանիա մահվ օլմագ թէհլիքէսինտէն խալի գալապիլմիշ տիր: Մա մաֆիհ հէնուզ Րուսիանըն մէչում նուֆուզընտան պիւթիւն պիւթիւնէ գուրթուլմըշ տա տէյիլ տիր: Պէսարապիանըն 1877—78տէ Րումանիատան ալընմասըյլա իքթիֆա իթմէյէն Րուսիա՝ օնըն մէվճուտիյէթինէ պիլէ գաստ իթմէք իչիւն հէր վասըթայա միւրաճաաթ իթմիշ տիր: Թեաչքի Րումէնլէր՝ քէնտիլէրինի Դունաւ սէվահիլինէ հէրլէշտիրէնին Զար տէյիլ, պէօյլէ Թըրաքեան օլաղընը ունութմայա խալէր: Պիթեն Րումէնլէր Մօսքօվ մուհաճէմէսինէ գարշը մէտէնի տիննէտըն կիճէ պէգճէլէրի օլտուգլարընը տահիմա խաթըրլարընտա սագլամալը տըրլար»: (Օ. Լ.)

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱՖԻՅԷԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

—.—

ԹԷՊԼԻՂԸ ՌԷՍՄԻ

Սէր Թապիպը Հազրէթը Շէհրիյարի թարաֆընտան իթա օլընան բաքօր սուրէթի տիր.

Ֆի 10 Յունիս սէնէ 331 Թարիխլի Թագտիմ գըլընան բաքօրտա մըրգ օլունտըղը վէճհլէ, Զաթը Հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ պու կիւն սապահլայըն սաաթ 9 պուչուգտա միւշավիրէի Թըպպիյէյէ մէմուր աթըպպա մէճուտ օլտուգը հալտէ, մուալիմ տօքթ. Իսրայէլ թարաֆընտան ամէլիյաթ քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ իճրա, մէսանէտէ մէվճուտ իքի թաշ չըգարըլըպ ահվալը սըհհիյէյի Հիւմայունլարը Լէհիլհամտ պէրքէմալ օլտուղընը միւշիր իշպու բաքօր թագտիմ գըլընտը:

11 Յունիս, Բէնչէնպիհ

*. Սէր Թապիպը Հազրէթը Շէհրիյարի թարաֆընտան թանզիմ գըլընան բաքօր սուրէթի տիր.

Զաթը Հազրէթը Խիլաֆէթբէնահինին պու աղշամքի սըճագլըգ տէրէճէլէրի 37,1, նապզը 100 վէ ահվալը սըհհիյէյի Հիւմայունլարը Լէհիլհամտ պէրքէմալ օլտուղընը միւշիր իշպու բաքօր թագտիմ գըլընտը:

Աղշամ, 11 Յունիս

*. Տիւն սաաթ 8տէ Վիւքէլա վէ Այան ըէիսի Մաբէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ Զիթ գասըրընտա խըթա իթմիշլէր վէ նէթիճէի ամէլիյաթա ինթիզար էյլէմիշլէր տիր. սաաթ 9ա չարէէք գալա սէվքիւլի Բատիշահըմըզըն ամէլիյաթընա իւլթիսաթ խըլընմըշ վէ 9 պուչուգտա ամէլիյաթ մուվաֆֆագիյէթլէ խիթամա էրմիշ տիր. ամէլիյաթը Բռօֆ. Իսրայէլ իճրա էյլէմիշ, օբէրաթէօր Օրխան պէյլէ տօքթ. Բարա էֆ. պու խուսուսա իպրազը մուավէնէթ իթմիշլէր տիր.

Ամէլիյաթ էսնասընտա սէր Թապիպը Հազրէթը Շէհրիյարի Խայրի բաշա, Հարպիյէ Նէզարէթի սըհհիյէ տաիրէսի րէիսի Սիւլէյման Նուման, Ագիլ Մուխթար, աթըպպայի Շէհրիյարիտէն հա. Ահմէտ, Րէֆիգ պէյլէրլէ Թարթա էֆ. Զաթը Հազրէթը Խիլաֆէթբէնահինին ահվալը սըհհիյէլէրինի տագիգատան թագիպ վէ միւշահէտէ իթմիշլէր տիր:

Ամէլիյաթըն մուվաֆֆագիյէթլէ իճրասընը միւթէագըպ Զաթը Հազրէթը Խիլաֆէթբէնահի պիգզաթ սէր գարիյնը մէպէյն Թէվֆիգ պէյի նէզտը Հիւմայունլարընա ճէլպ իլէ Զիթ գասըրընտա պուլունան Վիւքէլա հազարաթընա սէլամը Շահանէլէրինին թէպլիղինի ֆէրման պույուրմուշլար տըր:

Սէրայը Հիւմայունտա.— Վէլիահտ Նուրէտտին Իզզէտտին էֆ. իլէ Շահզատէ Վահիտէտտին էֆ. ամճէզատէլէրի իտարէսինտէ էվվէլ Սէրայը Հիւմայունա ազիմէթ վէ խիթամընտա ավտէթ իթմիշլէր տիր:

*. Տիւն Սատրը էսպագ Հագգը բաշա, եավէրը էքրէմ այանտան Իզզէթ բաշա, Շէյխի Նասիր պէյ, Կօլց բաշա խըթիֆասը խայրիյէ Հիւմայունի զիյարէթտէ մաբէյնը Հիւմայունա ազիմէթ իթմիշլէր տիր:

*. Զաթը Շահանէնին խըթիֆասը խայրիյէյէ զիյարէթ մաբէյնը Հիւմայունա կիտէճէք զէվաթը քիրամ իչիւն Սէրայը Հիւմայունտա Զիթ գասըրընտա պիր տէֆթէրը մախսուս գիշատ խօլունմուշ տըր:

*. Միլլի Աժանս սիւն էօյլէնտէն սօնրա «Զաթը Հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիյէ պու կիւն սաաթ 9տա ամէլիյաթը ճէրահիյէ իճրա խօլունմուշ վէ ամէլիյաթ քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ նէթիճէլէնմիշ տիր» թարզընտա պիր ֆըգրա նէշր իթմիշ վէ «Սէվքիւլի խագանըմըզըն պիր ան էվվէլ իքթիսապը աֆիյէթ էյլէմէլէրի տուաասընը բէֆքը իհտիքամհար փիլիլյա էյլէմիլինի» տէ իլավէ իթմիշ իտի:

Ց. Շարգիյէ տահի սէվքիւլի Բատիշահըմըզըն թէէմմաի էօմր ու աֆիյէթինի անտամիմ թէմէննի էտէր:

*. Բատիշահըմըզըն աֆիյէթը Հիւմայունլարընըն պէր քէմալ պուլունտուղը հավատիսի չէհրէ ինթիշար էտէր իթմէզ, չէհրիմիզըն հէր թարաֆընտա Օսմանլը պայրագլարը քիւչատը սուրէթիյէ Սթամպօլլըլար ըղհարը սիւրուր վէ շատիմանի էյլէմիշլէր տիր:

ՄՈՒԱԱՄԷԼԱԹԸ ԱՍԷԳԻՅԷ

——

42, 43, 44 վէ 45 ԽԱՇՐՆՏԱՖԻԼԷՐԻ

Սէլիմիյէ ալայը ամէր գալէմի րիյասէթինտէն.

1.— Սէլիմիյէ ալայը աղգէր գալէմի չուպէսինտէն մէնսուպ 88, 87, 86 վէ 85 թէվէլլիւտլիլէրին պիր գաչ կիւնէ գատար սէվգլէրինէ պաշլանաճաղընտան պուլունտուգլարը պէտէլը նագտի վէրմէք իսթէյէնլէր իւչ կիւնէ գատար պէհէմէհալ միւրաճաաթ իթմիշ պուլունմալը տըրլար:

2.— Տավէթ վուգուընտան սօնրա պէտէլը նագտի գապուլ օլընմամասը գանունը իգթիզասընտան տըր:

3.— Պէտէլ վէրմէյէճէք օլանլար հազըրլըգլարընը իքմալ խաէրէք պունտան սօնրաքի իլանը պէքլէմէլի տիրլէր:

4.— Վագթընտա կէլմէյէնլէր պէր մուճիպը գանունը ճէզա կէօրէճէքլէր տիր:

*. Սէլիմիյէ ալայը ամէր գալէմի րիյասէթինտէն.— Պէշիքթաշ ալայը ասգէր չիւպէսինէ մէնսուպ 311 թէվէլլիւտլի էֆրատըն վէ պունլարըն մուամէլէյէ թապի օլանլարըն հազիրանըն 21ինճի բազար կիւնի գուրա նոմէրօլարը չէքիլտէ խօլունաճագլարընտան հէնուզ միւրաճաաթ իթմէմիշ օլան էհլի վէ թաչրալըլարըն թարիխը մէզքիւրտէ գատար Պէյօղլու Միւթէսարրըֆլըգ տաիրէսինտէ միւթէշէքքիլ ալայը ասգէր մէճլիսինէ պէհէմէհալ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի վէ աքսի թագտիրտէ հագլարընտա մուամէլէի գանունիյէ թաթպիգ խօլունաճաղը օլունուր:

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆՏԱՆ ԿԷՉԷՃԷՔ ԵՕԼՃԸԼԱՐ

Բօլիս միւտիրիյէթը ումումիյէսինտէն.— Պատէզին թըրանսիթ սուրէթիյլէ Պուլկարիսթանտան կէչէճէք թէպաայի Օսմանիյէնին Պուլկարիսթանա հիճրէթ էտէճէք Պուլկար մէճէմուրիյէթը տախիլիյէլէրինտէն Պուլկար մէմուրիյէթը ումումիյէսինէ պիլտիրէճէգ համիլ օլտուգլարը ալթան աղէնին մըգտարընը պիլտիրէճէք վէ պիր չէհատէթնամէ ալարագ Պուլկարիսթանտան էսնաի ուպուրլարընտա իպրազ չէհատէթնամէյի միւհաֆազա էտէճէքլէրինտէն մէմուրինի ըէսմիյէ թարաֆընտա մուամէլէի գանունիյէյէ Պուլկար հիւքիւմէթինճէ միւսաատէ օլունմաման պէքէռրէր իհթիյաճ ալրայը պիլտիրմէլէրինէ պէտէլ իլան օլունուր:

ՊԷՅԱՆԱԹԸ ՂԱՐԻՊԷ

Իթալիանըն Աթինա սէֆիրի գօնթ Պօզարի թարաֆընտան Աթինատաքի Իթալիան մէքթէպլէրինտէ պիր նութգ իրատ խօլունուրքէն վէ Եունանիսթան էֆքեարը ումումիյէսինի թէսքին իթմէք մագսատըյլա պու նութգտա սէրտ էտիլէն էֆքեար վէ միւթալէաթըն աքսը թէէսիր հուսուլըլէ Եունան մաթպուաթը վէ էֆքեարը ումումիյէսինի պիւսպիւթիւն հիտտէթլէնտիրմիկինի սախիրէն Եվրոբա աժանս թէլէկրաֆլարը պիլտիրմիշտի. պու քէրրէ պիր սուրէթի էլիմիզէ կէչէն Մէգաիր նութգտա գօնթ Պօզարի սէօյլէ տէյօր իտի. «Օսմ.12 ատալարընըն Իթալիան հաքիմիյէթի ալթընտա իլա նիհայէ գալապիլմէսինին վէ Իթալիանըն Անատօլուտա ֆիթուհաթտա պուլընպիլմէսինին իհթիմալի վարտըր»էյօր. մալիւմ օլատըղը իւզրէ մէզգիւր ատալարըն սահիպը մէչրուը օլան տէվլէթը Օսմանիյէյէ խասէսի իքի տէվլէթ պէյնինտէ միւնազըա սօն մուահէտէնամէ իլէ Իթալիա թարաֆընտան թէահհիւտ խօլունմուշ տըր. չիմտիյէ գատար օլտուղը կիպի, հալը հազըրտա տախի պու ատալարըն Թիւրքիյա խասէսի գապիլ օլամայաճաղը ճիհէթլէ մուահէտէնամէ իլէ ահքեամընըն իճրա վէ թաթպիգի պէքլէնիր թէպիիի խօլունաճագ տըր. Անատօլու ֆիթուհաթը միւթէճավիզ խըրահմէսինէ կէլինճէ. Իթալիա-Թիւրքիա մունասէպաթը տիւրլօմասիյէսի տիւշարը ինգըթա օլմամըշ պուլունտուղու նազարըն Իթալիանըն Աթինա սէֆիրի թարաֆընտան քէնտի հիւքիւմէթիյլէ հալը հազըրտա օլմայան վէ միւնասէպաթը հասէնէտէ պուլունան պիր տէվլէթէ միւթէճավիզ արազի գազաթը նիյէթ վէ թասավվուրընըն ալէնէն իֆշարը նէզաքէթէ վէ ատաթը տիւրլօմաթիգիյէյէ մուխալիֆ օլմագլա պէրապէր պօշ վէ խամ պիր խայալ կիպի թէլագգը խօլունմագ իգթիզա էտէր. չու հալտէ հիւքիւմէթինին միւսաատէսի օլմադըգը գօնթ Պօզարի թարաֆընտան սարֆ խօլունըն վէ պիթթապի Օսմանլը մէհաֆիլինտէ սույի թէէսիր հուսուլէ կէթիրէն մէզգիւր մանէալըգ սէօյլէյիշտէն տօլայը հէմ պէյանը հայրէթ, հէմ տէ իզհարը թէէսսիւֆատէն քէնտիմիզի ալամայըզ: (Թանին)

ԱՎՍԹՐԻԱ սէֆիրի սիւն Սատրազամ բաշայը զիյարէթ իչիւն Պապը Ալիյէ կէլմիշ իսէտէ պուլունամատըղընտան գարթ տը վիզիթ պըրագմըշ տըր:

ԽՕՒՆԱՆ մասլահաթկիւզարը սիւն Ալէմանիա սէֆարէթինէ կիտիպ սէֆիր իլէ կէօրիւշմիշ տիր:

ՄԷՃԼԻՍԸ մէպուսան ըէիսի Խալիլ պէյ սիւն կիճէքի թրէնլէ ավտէթ իտուպ Սիրքէճի սթասիօնընտա Տախիլիյէ Նազըրը Թալէաթ, Թիճարէթ վէ Զըրաաթ Նազըրը Ահմէտ Նէսիմի, բօլիս միւտիրի Պէտրի, Էմնիյէթը Ումումիյէ միւտիրի Ճանպօլաթ վէ Իթթիհատ վէ Թէրագգը ճէմիյէթի քեաթիպի ումումիսի Միտհաթ Շիւքրի պէյլէր իլէ սաիր զէվաթ թարաֆընտան գարշըլանմըշ տըր:

ԲԷՍՆԷ սապըգ գատըսը Խալիլ էֆ. Սիւրրէյի Հիւմայուն Նիյապէթինէ թային օլունմուշ տըր:

ՍՈՒԻԼՀ Մահքէմէլէրի էն զիյատէ պիր սէնէ հապս վէ 90 լիրա ճէզայը նագտիյի մուճիպ տավալարա պագմիլտւլէրինէ վէ օրման տավալարընտա պուլունան ֆազլա ճէզայը նագտի հիւքմիւ վէրմէք միւմքինսիզ օլտուղընտա կէօրէ, պու կիպի տավալարա Սուլհ Մահքէմէլէրինճէ պագըլամայաճաղընա տաիր մահքէմէյի Թէմյիզճէ գարար վէրիլմիշ տիր:

ՊԷՑ ՕՂԼԸՆՏԱ սագըն 20 եաշընտա Թանաշ էվվէլքի կիճէ Գարիօլատա բէվօլվէրլէ սօլ պէօյրիւնտէն քէնտի քէնտինի թէլէֆ իթմիշ տիր: Ճէսէտինտէ պիր գըզ ըէսմի պուլունմալա, աշգ իւզիւնտէն թէլէֆը նէֆս իթտիկի անլաշըլըյօր:

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.— Ճիհէթը ասգէրիյէ իչիւն մէվզի միւնագասատա պուլունան պիր պուչուգ միլիօն քիլօ նոխուտ 2 գըշ. ֆիյաթլա թալիպի էօհտէսինտէ տըր. իհալէի գաթիյէսի Հազիրանըն 15ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ իճրա գըլընաճագ տըր. թէնզիլ իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն հէմմէ մէզգիւրտէ վէ չէրաիթին անլամագ խիւմէյէնլէրին հէր կիւն Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսի Միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 3—1

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՄՆԻՅԷԹԸ Ումումիյէ միւտիրիյէթի Երմէնի ֆուգարասը մէնֆաաթընա օլարագ սատըգը վէճհլէ զանճանակլարըն կէշիտէլէրինէ միւսաատէ իթմիշ տիր: Անճագ զանճանակլարը կէշտիրէն զաթլար՝ Բաթրիգխանէնին վէրտիկի վէսիգայը համիլ օլմաճագլար տըր:

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԲԷՇԹԱՏԱ ՆԻՒՄԱՅԻՇԼԷՐ

Բէշթա, 24.— Լէմպէրկին ալընմասը հասէպիյլէ սիւն ագշամ աագէրի պէօյլէ պիր ալայ Բէշթէ օլընմըշ տըր. էհալի պիր մաշալա ալայը թէրթիպլէ սէրայը գըրալի էօնինէ կիտիպ, օրատա արշիտիւգ Ֆրանց Սալվաթօր, զէվճէսի արշիտիւշէս Մարիա Վալէրի վէ մախսուսլարը՝ ալայա պէքլէյօրլար իտի: Արշիտիւգ էհալիյէ խիթաբէն պիր նութգլա պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ վէ նութգընա «Եաշասըն գահրաման օրտու» նիտասիլէ խիթամ վէրմիշ տիր: Ալայ սօնրա Ալէման գօնսօլօսխանէսինին էօնինէ կիտիպ, միլլի Ալէման նաշիտէսինի թէղաննի էթմիշ տիր: Սօնրա Օսմ. գօնսօլօսխանէսինին էօնինէ կիտիպ, օրատա Օսմ. գօնսօլօսու Հիքմէթ պէյ՝ Նիւմայիշճիլէրի սէլամլայըպ պաղընտան հարարէթլի պիր նութգ օգումուշ տըր: Էհալի սօնրա հիւքիւմէթ չէրէֆինէ հիւքիւմէթ ֆըրգասը զիլփլի էօնինտէ ալգըշլար իճրա իլէ օրատա մէպուս Բէքար պիր նութգ իրատ իտէրէք պէօյլէ մուզաֆֆէրիյէթի թէպրիք իլէ «Եաշասըն հիւքիւմար» նիտա իթմիշ տիր: (Գ)

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Պէրլին, 24.— Աժանս Վօլֆաանըն (Րէսմի) Թիւրքիա վէ Ալէման սօն մուգավէլէնամէլէրինին միւտտէթի խիթամը օլան 1915 յունիս 25տէն սօնրա սախի իչտրը տէքէրք տէրին Օսմ. մէպուսսըլա Օսմ. հասըլաթը՝ էն միւթաղ մուլէ թէպաալարընա վէրիլմիշ օլան միւսաատաթը կէօնէմիքսիզ տէվամ իտէճէքլէր տիր: (Գ)

ՊԻՐ ՌՈՒՍ

ՏԷՆԻԶ ԱԼԹԸՍԸՆԸՆ ՂԱՐԳԸ

— Մայիս 12տէ պիր Ալէման թայֆարէսի Պալթիգ տէնիզինտէ կօթլանտատան 25 միլ էօթէտէ չարգա տօղրու «Աքուլա» սըմթէմինտէ պիր Րուս տէնիզ ալթըընա պիր պօմպա աթմըչ իսէ տէ, պունըն նէթիճէսի օ զէման պիլինէմէմիչ իտի: Շիմտի իսէ մէզգիւր տէնիզ ալթըընըն ղարգ օլմուշ օլտուղը Րուս րէսմի մէհաֆիլինին իթիրաֆընտան անլաշըլմագտա տըր: (Գ)

— Րօթէրտամտան «Լօյալ Անտայկէր»ա եազըլըյօր. «Պու սապահ Բէթէրպուրկտան կէլէն րէսմի թէպլիղտէ Լէմպէրկին յունիս 22տէ Րուսլարճա մուվագգաթէն թէրք օլընտըղը վէ րիճաթա տէվամ իթմիքլէրի պիլտիրիլմէքտէ տիր: Ինկիլիզ սանսիւրի Րուսլարըն Լէմպէրկի պօչալթտըգլարը խապէրինի գոլտըրմըչ օլմագլա օ կիւնքի ինկ. կաղէթալարը մէզգիւր հավատիսի նէշր իթմէմիշլէր տիր: (Ա. Հ. Ի.)

Պէրլին, 24.— Բէթէրպուրկտան «Թէյլի Մէյլ» կաղէթասընա պիլտիրիլիյօր քի, պիւթիւն չէհրտէ էհալինին սիւքիւնէթի մուհաֆազա իթմէք խուսուսընտա էրքեանը հարպիյէնին թարաֆընտան հէր թարաֆա իլանլար եափըշտըրըլմըշ օլըպ, պունլարտա րէսմի թէպլիղլէրին սըրֆ հագիգաթտան իպարէթ օլտուղը, պիր ֆէլաքէթ վուգուընտա սաիր չըգարըլան չայիալարըն գօրգագ վէ ֆէնա ֆիքիրլի քիմսէլէր թարաֆընտան ույտուրուլմուշ օլտուղը, միւհիմմաթ իչինին կիւնտէն կիւնէ իսլահ խօլունտըղը վէ տահա բէք չօգ իհթիյաթ գուվվէթլէրինին մէվճուտ պուլունտուղը, վէ հէնի պիր թէարուզա կէչիլմէտիկին էվվէլ պայրը մուայէն պիր միւտաֆէաթին կէչմէսի լազըմ կէլէճէկ, միւթէշէքքիլ միւլքիյէի միւէզիյէթ գայիաթ վէրէճէկին Րուսիա օլատըղը ըիլան խըլըմըշ տըր: (Ա. Հ. Ի.)

— Բարիզտէն «Աֆթէն Բօսթէն» կազէթասընա պիլտիրիլիյօր. «1915 սէնէսինին սօն 3 այըգ Ֆրանսըզ հարպ մասարըֆը 5940 միլիօն ֆր. պալիղ օլմագտա տըր: Հարպ իպթիտասընտա 15,615 միլիօն ֆր. թախմին օլունմուշ տըր: Պիւտճէ գօմիսիօնընըն պիր հիսապընա կէօրէ, Ֆրանսանըն այլըգ հարպ մասրաֆը 2 միլիար ֆր.ա պալիղ օլմագտա տըր: (Ա. Հ. Ի.)

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՏԷՆ.— Թագվիմին վասըթը 1/14 Իյլուլ 1909 Թարիխինտէ հուլուլ իտութ, 3/14 Իյլուլ 1915 Թարիխինէ գատար պէտէլի խիթիֆա խօլունէյէն 12 նօմ.ը սալյանը միւթէատէլէ միւվաֆֆագըթ Օսմ.յէ գուբօնլարըն ֆի 28 մուհարրէմ 1299 (8/20 Բիանինը էվվէլ սէնէ 1881) Թարիխլի նիզամնամէսի Հիւմայունա մէրպութ ֆի 1/14 Իյլուլ սէնէ 1903 Թարիխլի նիզամնամէնին 5ինճի մատտէսի իգթիզասընճա իպթալ խօլունաճագը իլան օլունուր:

مدیر مسئول آغوب وارژابدیان
Միւտիրը մէսուլ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ